SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 74. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 21, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го КВІТНЯ 1988 Ч. 74. РІК XCV.

ПАПА ВИМАГАЄ СВОБОДИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

ЗАКЛИКАЄ ДО ВІДНОВЛЕННЯ УКЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

Ватикан. — Як подає агентство Ассошіейтед Пресс, у вівторок, 19-го квітня ц.р., опубліковано тут звернення Папи Івана Павла II, яке він написав з приводу 1000-річчя Християнства в Україні до всіх українців-католиків у світі. Цей лист Папа вислав на руки Патріярха Кардинала Мирослава Івана Любачівського, до українських єпископів і „всіх українських священиків, вірних і віруючих".

Папа Іван Павло II, якого не запрошено до СССР на урочистості, які там будуть відбуватися з приводу 1000-річчя, заповів, що замість поїздки туди він відбуде „духове паломництво" в Україну.

На офіційні святкування совєтського режиму він вишле окрему делегацію.

У листі до українців-католиків Папа Іван Павло II пише, між іншим: „Ніхто не може уважати приналежність до Католицької Церкви несумісним із добром батьківщини та спадщиною св. Володимира". А далі він каже: „Українська Церква була виставлена на велике нещастя в останніх десятиріччях, отже, велика кількість вірних цієї церкви має можливість свободи сумління і право свобідно визнавати Бога та йому служити".

Папа сказав також, що головні святкування 1000-річчя Хрищення України відбудуться в Римі. Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, ці святкування завершаться Богослужбою, яку відправить Папа Іван Павло II в асисті всіх українських єпископів в базиліці св. Петра 10-го липня ц.р.

Далі у вістці агентства АП є інформації про те, що св. Володимир впровадив християнство у Київську Русь, яка була давньою назвою для сьогоднішньої совєтської України і що сьогодні українські католики становлять в СССР найбільшу підпільну Церкву, число вірних якої доходить до 4 мільйонів із 10-ма єпископами і понад сотнею священиків.

В РАВЕННІ ПОЧАВСЯ КОНҐРЕС ПРИСВЯЧЕНИЙ 1000-РІЧЧЮ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Равенна, Італія. (М. Лабунька, тел.). — У вівторок, 19-го квітня ц.р., тут у цьому історичному місті у північній Італії, почався міжнародний конгрес, присвячений 1000-річчю Християнства в Україні.

Святочне відкриття Конгресу відбулося у понеділок, 18-го квітня, о год. 10-ій рано в міському будинку Равенни, Театро Розі. Гостей і учасників привітав проф. Антоніо Каріелле, голова італійського комітету конгресу, а офіційне слово відкриття прочитав українською мовою проф. Омелян Пріцак, голова Українського Організаційного Комітету. Його слово було перекладене рівночасно на італійську й англійську мови.

У своєму виступі проф. О. Пріцак, між іншим, сказав: „Сьогодні ми з вами переживаємо одну із унікальних подій в історії культурного людства. Судьба так хотіла, що ми є свідками і учасниками 1000-літнього ювілею християнства в Україні".

Італійською мовою від комітету промовляв проф. Ігор Шевченко. Він підкреслив, що говорить також як представник православних вірних. І. Шевченко вказав на завдання цього важливого конгресу, завданням якого є розглянути проблеми Християнства в Русі-Україні з наукової точки погляду, без намагань монополізувати ці досліди будь-ким під сучасну пору.

Конгрес привітали представники управи міста, місцевий Архиєпископ Римо-Католицької Церкви Тоніні представник Папи Івана Павла II монсіньйор Макароне, а від імені української католицької ієрархії Владика Максим Германюк, Митрополит Канади.

До комітету наспіли численні привітання на письмі між ними також лист від Блаженнішого Патріярха і Кардинала Мирослава Івана Любачівського.

Перша наукова сесія відбулась у понеділок, 18-го квітня, на якій основну програмову доповідь виголосив проф. І. Шевченко на тему: „Місії з візантійської точки погляду". У цій цікавій і добре обґрунтованій доповіді проф. Шевченко аналізував процеси розвитку християнства в Україні.

Пообідня сесія у понеділок і дві сесії у вівторок, 19-го квітня, були присвячені розглядові проблем християнізації народів Східньої Европи зусиллями державних чинників та церковних центрів Сходу і Заходу, тобто Візантії, німецької імперії, Константинополя і Риму.

На особливу увагу заслуговують доповіді проф. Дімітрія Оболєнського про навернення на християнську віру київської княгині Ольги, проф. Піттіо про паралелі навернення Болгарії князем Володимиром та особливо проф. О. Пріцака про діяльність скандинавців у VIII і IX століттях у різних частинах Европи та їхнє відношення до навернення Руси-України.

На конгресі панує дуже ділова атмосфера і відбуваються дискусії на важливі теми, які відносяться до ранньої історії Руси-України.

Москва шукає також порозуміння з муджагедінами

Москва. — Американська газета „Крішен Саєнс Монітор", покликаючись на інформації надруковані у совєтській газеті „Комсомольская Правда", повідомила у числі з 13-го квітня цього року про те, що головне командування совєтської окупаційної армії в Афганістані, підготовляючи свої частини до опущення тієї країни після вісімрічної війни, шукає не тільки можливости існування комуністичного уряду в Кабулі, або принаймні коаліційного, але веде також переговори з поодинокими командирами повстанських частин, від яких у великій мірі залежатиме чи мирна ініціятива СССР, ЗСА, Пакістану й деяких інших держав стане дійсністю.

„Комсомольская Правда" пише, цитуючи деяких високих старшин армії, що на початку цього року совєтські офіційні чинники вислали на адресу одного з командирів повстанців Ахмеда Шаха Масуда листа з пропозиціями замирення в районі його дій, тобто в північній частині Афганістану. Масуд не відповів на листа, але атаки повстанців на позиції совєтських вояків і на військові колони зменшились до мінімуму. У статті говориться також про поведінку совєтського командування у відношенні до повстанських частин, якими камандує Масуд. „Ми спостерігали, — заявив один із старшин, — як повстанці перевозили транспорт зброї, харчів, медикаментів й іншого виряду і були готові відкрити вогонь з гармат, зокрема „катюш", які дуже успішно вживались нами в Афганістані. Але наш командир зарядив відступ, замість офензиви", — пише совєтська газета.

У Москві панує переконання, що Масуда можна вважати одним з поміркованих командирів, з яким варто розпочати розмови про евентуальне його приступлення до створення коаліційного уряду в Кабулі після виведення совєтського війська з Афганістану.

Стаття розповідає про Масуда, як одного із найбільш впливових командирів, а опис його головної квартири напевно заскочив не одного із совєтських читачів. Ця квартира включає великий шпиталь з численними лікарями і медичним персоналом, телефонічну і радіокомунікаційну централю та забезпечена неприступними оборонними спорудами, які можуть витримати бомбардування ракетними й артилерійськими стрільнами.

Лідери СССР, за посередництвом Пакістану й Індії, вели також переговори з іншими повтанськими командирами, які дещо різняться у своїх поглядах на формування відносин після виведення совєтських військ, хоч усі вони відкидають покищо співпрацю з теперішнім комуністичним урядом президента Наджібулли.

Владика Мстислав посвятить новий храм у Вашінгтоні

Вашінгтон. — У неділю, 24-го квітня ц. р., українська громада Вашінгтону і околиць переживатиме велику подію — урочисте посвячення новозбудованого українського православного храму св. Апостола Андрія Первозванного.

Чину освячення храму звершить первоієрарх Української Православної Церкви в ЗСА і Української Автокефальної Православної Церкви в Діяспорі Блаженніший Митрополит Мстислав. Після освячення храму Владика Мстислав в сослуженні Архиєпископа Константина і Єпископа Антонія та настоятеля парафії о. протоієрея Григорія Подгурця і колишнього настоятеля о. протопресвітера Петра Будного та протодиякона Володимира Поліщука відправить урочисту Святу Літургію. Співатиме парафіяльний хор під керівництвом Юрія Філіпова.

Зустріч Митрополита Мстислава та єпископа перед храмом о год. 9-ій ранку. Це урочисте посвячення відбудеться в рамках святкувань в столиці ЗСА ювілею Тисячоліття Хрищення України та за кілька днів до другої річниці ядерної катастрофи в Чорнобилі. Цей храм збудовано на молитовний спомин жертв цієї трагедії українського народу.

Наступного року Свято-Андріївська парафія Вашінгтону відзначатиме 40-річчя існування.

Після Богослуження, о год. 2-ій по полудні відбудеться прийняття в парафіяльній залі з виступом місцевого ансамблю бандуристів та вокально-музичного секстету „Намисто" з Вашінгтону. Також виступатимуть представники американського політичного світу і американсько-українських церковних і світських організацій та установ.

В Нюарку вітатимуть Руденків

Нюарк. — Тут в суботу, 23-го квітня ц.р., о год. 5-ій по полудні, в залі школи св. Івана Хрестителя, 86-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує зустріч з Раїсою та Миколою Руденками.

Тут же відбуватимуться також і виставка картин Віталія Литвина, офіційне відкриття якої буде в неділю, 24-го квітня ц.р., о год. 12:30 по полудні. Виставку можна буде оглянути й в суботу, 23-го квітня ц.р., перед і після зустрічі з Руденками та в неділю, 24-го квітня ц.р., від год. 9-ої ранку до 4-ої по полудні.

У Філядельфії відбудеться бенкет парафії св. Михаїла

Філядельфія. — Парафія Української Помісної Церкви св. Архистратига Михаїла у Дженкінтавн, Па., влаштовує в суботу, 23-го квітня ц.р., о год. 7-ій вечора бенкет-бенефіс призначений на будову церкви. Бенкет відбудеться в Українському Освітньо-Культурному Центрі. Вступ від особи 25 дол.

В програмі бенкету виступить Театральна Студія під мистецьким проводом Володимира Шашаровського із виведенням третьої дії п'єси І. Чижа „Княгиня Ольга". Святочне слово виголосить проф. Василь Маркусь. Бенкетом вестиме мгр Роман Дубенко, а відкриє його голова Парафіяльної ради інж. Роман Левицький. Ведуча мистецькою програмою Юлія Шашаровська.

В Торонто вийде третє видання історичного атласу

Торонто. „Історичний Атлас України", праця проф. Павла Р. Маґочого, керівника Катедри Українознавчих Студій, три роки після першої появи в 1985 році, незабаром вийде в третьому виданні тиражем 3,000 копій, після того як 6,000 першого і другого видання були повністю випродані.

„Історичний атлас України" завдячує свою величезну популярність принадній для ока і доступній формі. Як написав один рецензент в „Кенедіен Славонік Пейперс": „Ця книга є прекрасно й дуже старанно видана і відзначається відсутністю помилок... вона подає в наочниіїб спосіб історичний розвиток України".

В третьому виданні зроблено декілька змін, додано декілька подробиць, відносно кордонів та деяких назв місцевостей. Атлас є найкращим до цього часу впровадженням у вивчення історичного розвитку УКраїни і є знаменитим посібником для людей усякого віку розпочати науку історії цієї важливої країни світової спільноти. Три роки тому, на вечорі з нагоди першого видання, Джордж Демко, географ Державного департаменту ЗСА сказав: „Це чудовий і незвичайно вартісний атлас поневоленої країни і її народу".

Третє видання „Історичного Атласу України" з 25 кольоровими картами й коментарями до них можна замовляти у: University of Toronto Press,5210 Dufferin St. Downsview, Ont. M3H 5T8, Canada.

ВЖЕ ПОНАД 500 СПОРТОВЦІВ ЗГОЛОСИЛОСЬ ДО ОЛІМПІЯДИ

Джерзі Сиґі, Н. Дж. — Редакцію „Свободи" відвідали організатори Української Олімпіяди, що відбудеться в днях 27-30-го травня ц.р. у Філядельфії, щоб поінформувати про її підготову та зацікавлення, яке вона викликує серед спортовців.

Голова Олімпійського Комітету інж. Ігор Чижович і його заступник Олег Лесюк з радістю повідомили, що досі вже мають понад 500 зголошених змагунів, а дальші напливають кожного дня. Серед зголошених найбільше є дружин копаного м'яча і відбиванки Футбольних — 16, відбиванки — 29 дружин. До змагань плавання зголошених є 60 змагунів, легкоатлетики — 70, тенісу — 40, гольфа — 60, шахів — 40, а стукпук — 26. Члени комітету зазначують, що молодші віком юньйори змагатимуться окремо і до змагань копаного м'яча є досі зголошених чотири дружини молодших, а до відбиванки 11 дружин молодших хлопців та дівчат. В програмі наміченo, що роздача нагород буде відбуватися кожного дня змагань о год. 5-ій по полудні і організаційна комісія підготовляє медалі для усіх спортових конкуренцій. Ці медалі окремо замовлені для Олімпіяди мають з одної сторони т.зв. „лого" в англійській мові, а з другої в українській мові „Українська Олімпіяда" і дату.

О. Лесюк вияснює, що відкриття Олімпіяди відбудеться в суботу, 28-го травня ц.р., о год. 9:30 ранку, а безпосередньо після того розпічнуться спортові змагання на різних спортових площах і в різних приміщеннях, зокрема на „Тризубівці" і спортових площах Делавер Веллі коледжу. Змагання будуть переводити в більшості українські судді в числі 45 осіб. Змагунів, як і публіку, будуть перевозити автобусами з одної спортової площі на другу, а приміщення для змагунів та гостей зарезервовано в домах Делавер Веллі коледжу і в поблизьких мотелях, а головно в Джордж Вашінґтон мотелі, де має також в суботу вечером, 28-го травня, відбутися великий бенкет. Зарезервовані мотелі для приміщення знаходяться у Горшем і Віллов Гров і всі зацікавлені спортові товариства та організації молоді дістали про це точні інформації.

Як розповідає І. Чижович досі комітет відбув вже три засідання з представниками спортових клюбів та молодечих організацій, і на кожному засіданні було присутніх біля 40 осіб, які ділово обговорили і устійнили ряд організаційних проблем. В часі усіх трьох днів Олімпіяди буде виступати відомий танцювальний ансамбль „Волошки", молода співачка Леся Волянська і дута оркестра під орудою Анатолія Рея.

В суботу вечером в часі бенкету для змагунів-учасників Олімпіяди заплянованo крім мистецької програми, в якій виступлять Л. Волянська і „Волошки", роздача пропам'ятних плякет. Вступ для змагунів-учасників на бенкет 20 дол., а для гостей — 30 дол. Для розваги змагунів в неділю, 29-го травня, відбудеться в цьому самому мотелі забава з двома оркестрами.

Ще одною атракцією Олімпіяди є філятелістична виставка, яку влаштовує Філятелістичний Клюб у Філядельфії, і вона буде в приміщеннях „Тризубівки" та буде продавати спеціяльно на Олімпіяду виготовлені марки.

Також, як інформують організатори, готуються вже до друку пропам'ятна книга, яку редагує д-р Олександер Лужницький з допомогою ред. Богдана Катамая. В цій книзі будуть подані короткі історії усіх організацій, що беруть участь в Олімпіяді, повна програма її, мапка доїзду на спортові площі та інші важливі інформації. Досі зібрано на видання пропам'ятної книги 5,000 дол.

Взагалі, як можна сподіватися, влаштування цієї великої спортової імпрези, якою українські спортовці відзначують 1000-річчя Християнства, є получене з великими коштами і тому організатори пильно шукають за жертводавцями на ту ціль серед поодиноких осіб та організацій чи підприємств. Досі найбільшим жертводавцем і головним спонзором Олімпіяди є відомий український підприємець Іван Гинянський.

(Закінчення на стор. 3)

Надруковано число 3-4 журналу „Українка в Світі"

Торонто. — Недавно тут появився квартальник Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) за липень-грудень, ч. 3-4. Редактором цього журналу є Ярослава Зорич; редакційна колеґія: Оксана Бризгун-Соколик, Лідія Бурачинська, Марія Горбань, Іванна Зельська, Наталія Пазуняк, Дора Рак, Олександра Сулима-Бойко.

Статті в цьому журналі приносять вістки із життя з громади, як 5-ий Конгрес СФУЖО, інформують про сучасне українське мистецтво, українську родину тощо. Передплата цього журналу — 7 американських дол. в ЗСА, та 8 канадських дол. в Канаді. Замовляти можна, звернувшись на адресу:

World Federation of Ukrainian Women's Organizations, P.O.Box 261, Postal Station „M", Toronto, Ont., M6S 4T3, Canada.

М. Дукакіс висувається на чолове місце

Ню Йорк. — Майкл Дукакіс, губернатор Массачусетс і кандидат на президентську номінацію від Демократичної партії, здобув рішучу перемогу в передвиборах стейту Ню Йорк і тим самим зробив ще один крок в напрямі здобуття номінації своєї партії. Його перемога у цих передвиборах що відбулися у вівторок, 19-го квітня ц.р., залишила далеко позаду негритянина Джессі Джексона, а сенатор Альберт Ґор з Теннессі дістав так мало голосів, що сподіються його відходу із передвиборчих змагань в найближчих днях

Ця нюйоркська перемога М. Дукакіса дасть йому більше як половину з 2,082 потрібних делегатів, щоби бути номінованим на президентського кандидата цього літа на крайовій конвенції Демократичної партії. У своєму слові М. Дукакіс підкреслив, що „коли ми виграли в Ню Йорку, то ми можемо виграти всюди"

Свою перемогу М. Дукакіс здобув голосами жителів передмість та північної частини стейту, бо в самому місті Ню Йорк Дж. Джексон мав невелику перевагу. З підрахунку голосів з 89 відсотків виборчих дільниць, голосування виглядало так: Дукакіс — 733,855 (50%), Джексон 534,888 (37%) і Ґор 147,632(10%) Ця рішальна перемога М. Дукакіса в стейті Ню Йорк видвинула його на передове місце в Демократичній партії. Багато демократичних провідників, сенаторів і конгресменів обіцяли йому свою підтримку якщо він виграє нюйоркські передвибори.

У СВІТІ

У ФРАНКФУРТІ, ЗАХІДНЯ Німеччина, невідомі терористи підклали сильні розривні бомби під жидівський культурний центр і бюро летунської компанії Савдійської Арабії. Бомби вибухли вночі з 18-го на 19-го квітня ц.р. на протязі двох годин одна від одної і нанесли великих матеріяльних шкід для обидвох будинків. Жертв в людях не було, але страти обраховують на сотні тисяч німецьких марок. Пресовий секретар міської прокуратури Йоахем Шроєрс заявив кореспондентам, що не треба виключати пов'заности бомбових замахів із вбивством в Тунісі високого керівника Палестинської Визвольної Організації членами ізраїльської розвідки, як загально здогадуються. Халіль аль-Вазір був „правою рукою" керівника ПВО Ясіра Арафата і відповідав за бойову силу тієї організації.

ЗАХІДНІЙ БЕРЕГ РІКИ Йордан і смуга Гази цілковито спаралізовані території, як інформують з Ізраїля і Йорданії кореспонденти. Там відбуваються не тільки заколоти, бійки молодіжних ватаг з ізраїльськими поліціянтами і військовиками, страйки тощо, але також відкриті відплатні акції проти вбивства Халіля аль-Вазіра в Тунісі. Мешканці вивішують на знак жалоби на своїх домах чорні прапори, масово виходять на вулиці міст і сіл, сідають посередині дороги і без їжі й води моляться за замордованого ізраїльцями їхнього керівника та інші жертви, які впали в боротьбі з окупаційною армією на згаданих землях.

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ, 17-го квітня ц.р., московська телевізія передала повідомлення пресового аґентства ТАСС про продукцію нового типу літака ТУ-155, який є реплікою ТУ-154, але розпоряджає цілковито іншими двигунами, які працюють на рідкому водні. В інформації, ілюстрованій вилетом і приземленням літака, говориться про велике досягнення совєтських винахідників.

ТАК ЗВАНІ „ЧЕРВОНІ БРИГАДИ" в Італії знову збільшили свої терористичні акції проти осіб, установ і підприємств, зокрема поліції, військовиків, закордонних високих дипломатів, будинків амбасад і консулятів тощо. У понеділок, 18-го квітня ц.р., терористи бригади трьома пострілами вбили 52-річного сенатора Християнсько-демократичної партії Роберта Руфіллі. Відповідальність за це вбивство взяла на себе група „активних комуністів", що є фракцією терористичної „Червоної бригади". Вбивство сен. Руфіллі, — заявив Росаріо Пріоре, один із спеціялістів у боротьбі з червоними терористами, — є атакою на новий уряд і урядовий естаблішмент. Сен Руфіллі був другом і близьким дорадником теперішнього прем'єр-міністра італійського уряду Гіріяко Де Міта. Його вбили терористи на передодні проголошення складу нового уряду.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, з Москви на Кипр відлетів транспортовий літак з харчами, ліками, одягом та іншою допомогою, призначеною для палестинців на окупованих Ізраїлем землях, тобто у смузі Ґази і на західньому березі ріки Йордан. Допомога СССР нібито призначена для дітей, які страждають з недоїдання і браку ліків у зв'язку з триваючими заворушеннями і ізраїльськими військовими обмеженнями. ТАСС заявляє, що допомога буде передана повністю в руки керівників Палестинської Визвольної Організації, але як її перевезуть на окуповані землі ТАСС не згадує. Представник ПВО в Москві Набіл Амр подякував совєтському урядові і народові за цю допомогу.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА через свого речника Чарлза Редмана заявив, що немає жодних інформацій, щоб спекулювати, хто були вбивники одного з головних провідників Палестинської Визвольної Організації. Все ж таки ЗСА засудило цей вчинок, як „політичне вбивство", однак не підтвердило припускань палестинців і багатьох ізраїлітян, що вбивники провідника ПВО Абу Жігада, справжнє ім'я якого було Каліл аль Вазір.

З БІЛОГО ДОМУ ПОДАЛИ до відома, що президент Роналд Реґен призначить амбасадором ЗСА до Ель Сальвадору заступника асистента Державного секретаря Вілляма Вакнера. Досі амбасадором ЗСА до Ель Сальвадору був Едвін Корр.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ Аґенції охорони довкілля автомобільна фірма Вольво Північної Америки дає можливість безплатної направи всім власникам автомашин їхнього виробу з 1983 і початку 1984 року. Це включає біля 90,000 авт з огляду на їхнє завелике випускання перепалених чадного і вуглеводневого газів, моделі цих авт це: Вольво ДЛ і ГЛ, що мають 2.3 літри 4-цилiндрові мотори з впорскуваним паливом.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА погодився на розглянення справи чи права нежонатих батьків є нарушувані, коли їм не дозволяється на спілкування з їхніми дітьми після того, як неодружена мати-породілля віддає таку дитину на адоптування-усиновлення. Рішення Верховного Суду в той чи інший бік буде мати довготривалі наслідки на усиновлення дітей в будучому.

ПЕРЕДВИБОРИ СТЕЙТУ Ню Йорк є дуже важливими не тільки для демократичних кандидатів на президентську номінацію массачусетського губернатора М. Дукакіса, негритянина Джессі Джексона та Альберта Ґора, але й для Демократичної партії в цілому. Коли виборці в Ню Йорку виберуть М. Дукакіса, то це значно підніме його кандидатуру та дасть йому цей потрібний і бажаний поштовх, коли ж вийде Дж. Джексон, то демократи будуть в клопоті внутрі своєї партії, натомість А. Горе, незважаючи на підтримку посадника Едварда Кача не має великих виглядів, заявляють експерти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Глум над правосуддям

На сторінках „Свободи" були на протязі останніх 15-ти місяців тільки інформаційні вістки про суд над Іваном Дем'янюком. Ми стримувалися від коментарів поки не закінчиться судова розправа, знаючи як пильно слідкують за нашою газетою „ловителі нацистів". Розправа закінчилася у понеділок, 18-го квітня ц.р., і в той день формально засудили Дем'янюка. Але насправді засудили його вже 15 місяців тому, бо навіть ще заки розпочалася судова розправа в Єрусалимі, як тільки Америка видала Дем'янюка Ізраїлеві. В усьому культурному світі обов'язує у судочинстві принцип, що поки не засудять підсудного — підсудний є невинний. Не так в Ізраїлі. В Ізраїлі суд над Дем'янюком доказав, що тамошнє судочинство стоїть так само на послугах політиці, як у Совєтському Союзі. І хоча Ізраїль не має дипломатичних відносин із Совєтським Союзом, то американський мультимільйонер жидівського роду Арманд Гаммер їздив до Москви, щоб діставати від КҐБ пофальшовані документи, на основі яких судили Дем'янюка.

Молодше покоління ізраїльців не цікавиться голокостом. Тому уряд Ізраїля рішив використати судову розправу над Дем'янюком для пригадки цьому поколінню, яку трагедію жиди пережили за Третього Райху, коли Гітлер рішив перевести „остаточну розв'язку" жидівської проблеми. На судову розправу приводили шкільних дітей і показували на Дем'янюка: „Ось, тут той, що тисячами вбивав жидів". З цілої судової розправи зроблено цирк, в якому Дем'янюкові приписали ролю медведя на показ. Усі арґументи, всі свідки оборони, всі пред'явлювані докази фахівців, що привезені Гаммером довідки є пофальшовані не мали для трибуналу суддів ніякого значення. Значення мали свідки, які уціліли з голокосту і які твердили, що Іван Дем'янюк це дійсно „Іван Ґрозний", який знущався у Треблінці над жидами, дармащо ці самі свідки раніше твердили, що справжнього „Івана Ґрозного" вже давно нема на світі. Оборона для трибуналу, що судив Дем'янюка, не існувала, існував тільки прокуратор який діяв по лінії політики уряду Їцака Шаміра. Для трибуналу ж існував принцип, що вина підсудного мусить бути понад раціональний сумнів. Тут не йшлося про сумнів, бо справа була згори перерішена. Тому, що від самого початку вирежисерувано суд над Дем'янюком, тому не могли його звільнити, бо були б самих себе натаврували. Від першого дня судової розправи — це була пародія судочинства. Твердження декого з ізраїльської верхівки, що в Ізраїлі суд незалежний від політичної влади й державної адміністрації, як в Америці й в інших культурних країнах, це була реторика, це була пропаґанда для замаскування дійсного стану речей. Арґументація засуду Дем'янюка — це теж тільки реторика, бо засудили його не тому, що суд повірив уцілілим свідкам, а тому, що так треба було для перевиховання ізраїльських юнаків і дівчат, які не розуміють своїх батьків і дідів, що розпачають з приводу голокосту. Це також було потрібне для оправдання дій ОСІ і для Москви, яка співпрацює з цією установою в Департаменті справедливости ЗСА.

Ізраїльські керівні чинники і їхні земляки, розсіяні у світі, з найбільшим скупченням в Америці, нарікають на антисемітизм. А втім — це вони самі створюють і плекають антисемітизм, бо такий процес Дем'янюка з цілою поведінкою тамошнього трибуналу й тамошньої адміністрації мусить сприяти антисемітизмові. Українська національна рація диктує конечність злагоди з усіма народами, які зазнали і далі зазнають кривду від Москви, щоби творити спільний фронт. І в принципі українська національна рація рішуче таврує антисемітизм, як дискримінацію, якої не повинно бути. Але сам Ізраїль і самі жиди своєю поведінкою своєю тактикою і своїми ділами мусять насторожувати: чи Гаммер і його звеличники цього не розуміють? Вони легковажать собі українців, бо українці ніби не мають сили. Але Україна є тривким силовим чинником, в Україні живе півмільйона людей жидівської національности і того силового чинника не вільно переочувати й легковажити собі. Розуміє це Яків Сусленський і його все ще нечисленні однодумці. Його добру роботу перекреслюють члени трибуналу, що судив Дем'янюка, і всі ті, які забувають, що за царату лунало гасло „Бий жидів, спасай Росію", і що тепер червона Москва використовує Ізраїль для таких жалюгідних видовищ, як суд над Дем'янюком.

Степан Женецький

МОСКВА РОЗБУДОВУЄ МОРСЬКУ ПОТУГУ

Відомий англійський письменник і дорадник британських королів, Волтер Рейлі (Walter Raleigh, 1552-1618), який проживав у часах розквіту англійської колоніяльної потуги, залишив англійцям вказівку, якою вони користувалися довгі віки: „Хто панує над морями – той кермує світовою торгівлею. А хто контролює світовою торгівлею, той панує над світовим багатством, а вслід за тим, панує над світом".

Сьогоднішня сухопутня надпотуга, комуністична Москва, взяла собі цю вказівку Рейлі до уваги і стала будувати на її засадах свою морську політику, що є підставою сучасної московсько-совєтської економічної, дипломатичної і мілітарної політики. Постійна розбудова совєтської морської фльоти після Другої світової війни, для охорони морських берегів, стала сьогодні вже ґльобально присутньою на всіх морях і океанах і справляє велику турботу державним керманичам вільного світу.

Та воєнні кораблі — це тільки частина присутности СССР на великих світових водах. Існує також велика совєтська рибна фльота, що нараховує біля 3700 кораблів, на яких розвішено більше високотехнічних антен, як риболовних сітей, які найчастіше „ловлять рибу" чомусь близько американських морських баз.

Але що найбільше впадає в очі західніх воєнноморських знавців, так це те, що Москва стала сильно розбудовувати свою торговельну фльотилію, яку поєднує, як додатковий засіб до своєї державницької, а вірніше, загарбницької політики.

Коли закінчилася Друга світова війна, то, як подають самі московсько-совєтські джерела, Москва мала всього тільки 400 торговельних кораблів тонажністю тільки біля 2-ох мільйонів. З них найкращими і найновішими були американські кораблі марки „Ліберті", що їх Америка була випозичила москалям під час війни на підставі умови т.зв. Ленд-Лізу. Більшість з тих кораблів вживано для охорони совєтських надморських кордонів, або до близько віддалених воєнних операцій. Сьогодні совєтська торговельна фльотилія складається із 1,700 кораблів, що є спроможні перевозити більше як 20 мільйонів тонн. Ця велетенська торговельна фльотилія оперує ґльобальною, по всіх морях і океанах світу.

Як подають американські розвідчі джерела, Москва в останніх часах стала розбудовувати свою торговельну фльотилію, в цей спосіб, що дає торговельним кораблям більше такого виряду, щоб їх пристосувати також до воєнних операцій. Це стала Москва робити після кубинської ракетної кризи, коли москалі побачили, що їхня фльотилія виявилася безсильною, як ґльобальна морська потуга та що їхні торговельні кораблі не були спроможні допомогти воєнним кораблям постачанням на далеких водах. Совєтський Союз розбудовує свою торговельну фльотилію у цей спосіб, що дає торговельним кораблям воєнний виряд, щоб вони могли, в разі потреби, самі себе обороняти, а й допомагати також воєнним кораблям. Вони є спроможні закладати міни та обороняти себе перед бомбленням з повітря. Теперішні совєтські торговельні кораблі є спроможні перевозити танки і зладовувати їх на суходіл і давати причал і спромогу злетів для вертолетів та вертолетних літаків.

Совєтські торговельні кораблі також служать мілітарним цілям і в часі миру, до обслуги яких, звичайно, призначають воєнноморських офіцерів та КҐБ. Вони рівнож мають відповідні приряди до шпигування. Минулого року три англійські часописи — „Незалежність", „Фінансовий час" та „Сьогодні" друкували статті, в яких докладно описували способи електронічного шпигування совєтських торговельних кораблів, а також подали були совєтські пляни воєнних дій на альянтські кораблі в портах якщо б почалася війна.

Дехто із західніх знавців думає, що також совєтські пасажирські кораблі, а зокрема ті, що на Далекому Сході, плавають там головно задля шпигунських цілей. Сімон Берґстранд і Рігас Доґаніс, воєнноморські знавці, пишуть у книжці „Стан совєтської пасажирської фльотилії", що Москва посідає найбільшу потугу пасажирських кораблів у світі; совєти мають біля 80 великих океанських кораблів, які можуть помістити 23,000 до 25,000 людей. Крім будови щораз нових великих, модерних торговельних кораблів, Совєтський Союз далі вживає старі, менші торговельні кораблі, якими обслуговує пристані Третього світу. Коли москалі заплянують опанувати якусь недорозвинену країну, вони пропонують їй заключити з нею торговельний договір. Після того вони зразу будують свою „торговельну станицю" на її морських берегах, куди посилають своїх торговельних представників, якими є, звичайно працівники КҐБ.

Таке совєтське проникнення країн Третього світу відбувається прямо застрашуюче масово. Згідно із совєтською статистикою з 1981-го року совєтські кораблі обслуговують біля 1,300 пристаней у 124-ох державах. Тепер Москва намагається поширити таку свою „обслугу" на Мехіко і Центральну Америку, а головним чином на Гондурас, Ґватемалю і Панаму. Совєтський найвищий ватажок Міхаїл Ґорбачов має відвідати ці країни пізнім літом цього року.

Совєтська торговельна фльотилія дуже допомагає Совєтському Союзові роздобувати „тверду" закордонну валюту: вона розповсюднює власний совєтський товар, а крім того, перевозить товари інших держав, чим заробляє біля 1 більйона долярів річно, за які купує наймодернішу західню технологію.

Західні знавці воєнноморських справ твердять, що Совєтський Союз, розбудовуючи всі галузі своєї морської фльотилії — воєнну, торговельну, риболовну і пасажирську — прямує до того, що, будучи вже сухопутньою надпотугою, хоче стати, за наукою Райлі, також і „хазяїном" всіх морей і океанів.

Провідники вільного світу мусять добре дбати, щоб не допустити до того, аби Москва не заволоділа над цілим світом і не накинула всьому людству свою рабовласницьку систему.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Шевченкові — Ню Йорк

Може дещо спізнено, бо аж 27-го березня ц.р., відбулись у залі Фешин інституту Шевченківські святкування стараннм Об'єднаного комітету. Ця імпреза в цілому була на високому мистецькому рівні своєю програмою і виконавцями. Бо, як не найкращим, то одним із найкращих українських чоловічих хорів в Америці (а їх тут зовсім не багато) є саме хор „Прометей" із Філядельфії, який не виступав уже в Ню Йорку довший час. Він то і виповнив більшість точок мистецької програми. А далі була нагода почути оперового співака, баса Степана Шкафаровського та доброго промовця, голову Наукового Товариства ім. Шевченка, д-ра Ярослава Падоха.

Однак не зважаючи на гарну погоду і догідну пополудневу пору, наша громада зовсім розчарувала. Заля була велика, людей обмаль. Деж той національний обов'язок від якого не може звільнити ніхто і ніщо: бути присутнім на святі-імпрезі у честь нашого безсмертного, рідного Прометея-Пробудителя? Як можна так збайдужіти до цієї унікальної повинности важко зрозуміти. Особливо тоді, коли програма свята дійсно цікава і першорядна.

Новий, молодий голова Об'єднаного комітету, ред. Ігор Длябога, відкрив коротко свято. Доповідь під заголовком „Шевченко — наша совість і закон" виголосив чітко голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, д-р Ярослав Падох (хоч мікрофон належало б було спрямувати краще). Промова була переконлива і тематично актуальна, бо ще і якраз саме в цьому рефераті було так багато сказано про наші обов'язки супроти Шевченка, що їх кінцевим наміченням має бути сповнення його вогненного слова. В доповіді була і пов'язаність Шевченкових ідей із сучасним непевним чи і фатальним положенням в Україні. Нам усім потрібне єдиномисліє і повне з'єднання, щоб осягнути віднову української державности.

Опісля з низкою пісень виступив „Прометей" під керівництвом невтомного Михайла Длябоги. Цього хору не чули ми тут уже кілька років. Під головуванням дбайливого Володимира Вірщука, хор став прикладно активним, виступаючи і в інших містах. На цей концерт варто було потрудитись хоч би тільки тому, щоб почути одну композицію, а це „Заповіт" із музикою Кирила Стеценка. Не обробку, яку всі знають, а його власну музику. Гадаю, що всі ми почули цей твір уперше. Де цей „Заповіт" дістав Длябога, я не знаю, але він знаменитий. Це було щось нове, зворушливе, піднесене. Хор прозвучав свіжо і чисто. Цю музику хотілося б слухати багато разів. І друга композиція була Стеценкова прекрасна і потужна „Молітесь, братія" (з „Гайдамаків") із солістом С. Шкафаровським. З таким солістом „Прометей" мусить звучати добре. Проте щодо чистоти тонів, то мусимо мати деякі застереження. Правдоподібно ті молоді, нові хористи, що недавно вступили до хору, не зуміли ще опанувати складної хорової партії. Отже потрібно таки попрацювати. Дальше схвилював слухачів чудовий, драматичний, Людкевичівський „Косар". А по ньому „Огні горять" Воробкевича-Людкевича. Ця пісня була не тільки віддана гарно, але й дещо інакше в деяких місцях. А воно корисно, бо відсвіжує інтерпретацію та зацікавлення твором. Тут саме диригент учинив деякі цікаві зміни відносно темпів (теж у „Косарі"). Наприклад „І всі регочуться" було проспіване повільніше і виразніше. На цьому скористала ритмічність і прозорість інтерпретації. Поступові скріплювання чи пучнявіння фраз додавали краси співові. Солісти-тенори, І. Павлічка і І. Кушнір, випали бездоганно.

Не знати тільки чому хор співає таку малоцікаву музично пісню Філярета Колесси (мій дорогий професор) „Було колись", коли є такі його прегарні речі, як „Що то за грім" чи особливо „У горах грім гуде", що нею гомоніла і захоплювалась (20-ті і 30-ті роки) ціла Західня Україна.

Приємно було почути знову симпатичний „Садок вишневий" А. Гнатишина із виконанням сольової партії З. Чорнобіля.

Абсолютним недоліком імпрези було переплигнення концертової перерви. Це не час війни, бомби не падуть, ще був день, хор мав багато часу повернутися до Філядельфії. Поваґа і святковість концерту тільки тратить на цьому.

Виступ Шкафаровського увінчався кращим успіхом, як на попередній імпрезі. Тільки коли грубшим друком наприкінці програмки запевнено нас про Шевченкові тексти всіх точок, то чому побіч пісні „Під Твою милість" І. Соневицького зазначено, що тут і слова його? „Ой Дніпре, мій Дніпре" звучало поправно і гарно. А новість у репертуарі співака, „Реве та стогне" Лисенка, було побажаною несподіванкою. Головно фраза „Ще треті півні" виконана півголосом була досконала. Тільки ще більше співу піяно.

На закінчення вивів „Прометей" велику, могутню кантату Стеценка „У неділеньку святую", де вперше важливе сольо відспівав Шкафаровський. Супроводила досконало тут, як і в усіх інших точках, піяністка Ірина Пелех-Зварич. Хор розспівавшись вповні, звучав дуже свобідно, принадно, грімко.

Щиро оплескувала нечисленна публіка цей блискучий концерт. Закінчено свято спільно виконаним „Ще не вмерла Україна".

Іван Боднарук

НОВА ЛІТЕРАТУРНА ПОЯВА

З друкарні чикаґської „Ставропігії" вийшла недавно збірка поезій „Крізь призму вічности" Євгена Крименка (справжнє прізвище: Євген Іванків). Книжка формату малої вісімки, має 84 сторінки, видана на доброму папері. Обкладинку до неї виготовив Роман Завадович мол., передмову написала Ірина Камінська. Книжка своїм зовнішнім виглядом робить приємне враження.

Автор книжки це відомий здавна нашій громаді суспільний і церковний діяч. Поки посвятився світському званню, студіював у Львові теологію та закінчив її в Зальцбурзі, Австрія. Маґістерський іспит з теології склав в Українському Католицькому Університеті в Римі, написавши працю „Вічний Великдень", яка була друкована в „Богословії" і появилася теж окремою книжкою. Свою поетичну творчість розпочав він ще в університетських часах. Дав себе пізнати українській громаді своїма багатьма церковно-ідеологічними творами, які поміщував у чикаґському „Церковному Віснику", у „Світлі", в „Новій Зорі", в „Патріярхаті", в „Українському Православному Слові", в „Богословії", у „Дзвонах" та інших журналах. Виголосив також низку доповідей на вищезгадані теми.

Творчість Крименка надихана глибоко релігійним світоглядом. Його глибока релігійність проявляється у всіх віршах збірки „Крізь призму вічности". Поділив він їх на п'ять циклів, залежно від основних думок і мотивів. Перший цикл збірки має 12 віршів, темою яких є співвідношення людини до природи. Вірш „Ісход" у цьому циклі є неначе програмовим. Світ, залишений ним у рідному краю, є йому завжди ближчий і він за ним безупину тужить, живучи у зматеріялізованому західньому світі.

Другий цикл, „Українське Різдво", і третій, „У світлі Великоднього ранку", присвячені найбільшим українським святам і в них домінують спогади з дитинства та юних літ автора. Він ідеалізує минуле і його ностальгія зростає в міру того, як він віддалюється від того світу в часі і в просторі. В циклі „Враження з Італії" старинний Рим зображений як вартовий, що стоїть над Тибром. Колишній володар світу забрив у модерний світ і тужить за старим. Згадує поет Рим і тому, що там придбав для нас покійний Патріярх Йосиф клаптик України: собор Святої Софії, монастир Студіон, де живуть ченці у східнім благочесті, і Український Католицький Університет, що став для нас новою твердинею правди і науки та збирає нас розсіяних, слабких.

Тримаючи завжди руку на живчику нашого новітнього життя, не забув Крименко й про найважніші проблеми наших днів. В останньому циклі своєї збірки він вшановує Патріярха Йосифа та підкреслює важливість Тисячоліття Хрещення України, закликає нас гідно відсвяткувати цей ювілей:

Полиньмо думками в добу
світлу, рідну...
Забудьмо буденну життя
сусту,
Святкуймо об'єднано,
радісно й гідно
Хрещення народу річницю
святу.

Врочистий ювілей...
Тисячоліття слави.
Відроджені Хрещенням
— сильні і святі
Відродимо Христову
Церкву і державу,
Ввійдемо у нові століття
золоті.

Крименко пристрасно любить рідну природу. Він на чужині не може її забути. Йому сниться привітний шелест груш, голубе небо, і задума осени, гимн недільних дзвонів, краса нашої весни, коли:

Сподіваннями обрій ясніє,
Сонце золотом ниви пряде,
Проганяймо з сердець
безнадію
І радіймо! Весна вже іде!

Без сумніву свій розвиток завдячує Крименко не тільки своєму поетичному хистові, але теж впертій і послідовній праці над собою. Його вірші переконують нас, що його серце дуже чутливе й реагує на всі прояви життя. Збірка показує, що в нього є поетичний талант. Його лірична обдарованість незаперечна. Він уміє схоплювати навіть ледве відчутні настрої. Світ природи - це світ, у якому найкраще почуває себе його поетична душа. Він призадумується над глибокою таємницею вічного існування, тому й дав своїй збірці поезій назви „Крізь призму вічности". Перший цикл своїх віршів затитулував він „На грані двох світів" і дав йому мотто „І рідний край на обрію погас, чужі поля холодно привітали..." Тут автор висловив свою безмежну тугу за рідною

(Закінчення на стор. 4)

ПОСТАНОВИ КОНФЕРЕНЦІЇ СЕРЕДОВИЩА УГВР

III.

Рівень життя, ступінь споживання товарів щоденної потреби, житлова справа і обслуговування далі дуже низькі в Україні, не зважаючи на вже давні обіцянки, що стан зміниться, а „гласність" і „перебудова", все це направлять. Українське населення далі позбавлене мінімальних продуктів споживання модерного суспільства. Під оглядом охорони природи Україна належить до найбільш забруднених частин СССР: великі судоплавні ріки України, водоймища, моря, а зокрема індустріяльні міста в Східній Україні становлять трагічну картину. Через довголітнє занедбання екологічних заходів та через брак засобів, деінде спрямованих владою, малощо чиниться в Україні в ділянці очищення природи, повітря, води, ґрунту. Годі передбачити наслідки чорнобильської радіяції, але вони стократно перевищуватимуть те, що подає горбачовська „гласність".

У таких умовах підноситься українська людина, окремі прошарки і групи українського суспільства починають відкрито говорити про сучасні проблеми і потреби українського народу. В теперішньому частковому пробудженні, на відміну від 1960-их років не видно досі спроб творення організованих сил типу Українського Національного Фронту чи легальної Української Гельсінкської Групи. Проте постають нові вияви громадської організованости у формі культурних і політичних клюбів, неформальних мистецьких, літературних, самодіяльних об'єднань і ініціятив. Замітними є спроби „гласної" публікації журналу „Український вісник" чи руху за легалізацію Української Католицької Церкви. Звільнені українські політичні в'язні домагаються їх реабілітації та звільнення їх товаришів долі, незаконно суджених. На зборах інтелігенції висуваються виразні домагання національно-культурного характеру, наприклад, надання українській мові державного статусу чи взагалі докорінної зміни у функціонуванні української мови в державних, партійних та громадських установах, науково-освітніх закладах а в господарських підприємствах. Говориться теж про ситуацію і права української меншости поза УССР, в інших республіках Совєтського Союзу, потреби якої цілком ігноруються.

Частина патріотичної громадськости в УССР ставить вимогу „реукраїнізації" під гаслом „рівности" російської й української мов у республіці та повної „двомовности". Якщо цю вимогу можна зрозуміти навіть як тактику, то її треба відкинути в принципі, бо Україна була жертвою русифікації на протязі століть, в Україні російський елемент є меншістю, до того неавтохтонною, і Україна як національна республіка має мати свій національний характер, як його має Росія. При пошануванні прав усіх меншостей в Україні, ми є за повною українізацією УССР, включно із застосуванням „стверджувальної акції", себто офіційної постанови, що обов'язує на користь українізації. Російський великодержавний шовінізм повинен бути засуджений і оголошений злочином у відношенні до половини населення усього СССР. Програма українізації культури і громадського життя УССР є суто політичною проблемою, передумовою дальшої реорганізації суспільства і державного устрою в напрямі демократизації.

Тактика боротьби проти комуністичного і російсько-імперського засилля в Україні — і яку ми підтримуємо, — не є революційною у традиційному значенні цього слова. Вона враховує можливості й шанси цих змагань народу на даному етапі та не анґажує безборонний народ у збройну боротьбу проти озброєного до зубів режиму і його органів насилля. Ми радше наголошуємо ідею революційного переродження народу, мобілізації власних сил і національних кадрів на постійне здобування нових позицій та відвоювання втраченого. Йдеться про духову революцію, переродження української психіки та про зміну укладу взаємин і сил між накиненим народові режимом і його ставлениками, з одного боку, та українськими інтересами й носіями національних ідей, з другого. В самому процесі наростання боротьби може дійти до фізичної конфронтації між, з одного боку, активними силами українського народу, а з другого боку — агентами чужого окупантського режиму. Але така революція ще не назріла і тому про її тактику годі тепер говорити.

Вона мусить бути попереджена духовою революцією в українській свідомості та політичному мисленні. В українській духовості повинні вирости і закріпитися почуття самобутности, людська і національна гідність. Для сприяння цьому слід використати всі присутні засоби, включно із легальною боротьбою, яка насьогодні має шанси інспірувати й організувати національні потенції. Про доцільність і потребу самої революційної боротьби у відповідний час вирішить сам народ і ті його сили, які будуть самі безпосередньо вести цю боротьбу. Революція не може бути імпортована з-за кордону!

До питання взаємин із сусідами України

а). У час, коли державне усамостійнення поневолених в совєтській імперії народів, отже й українців, можливе тільки при умові їх взаємної співпраці, особливе значення для України мають її взаємини з Польщею. Треба відмітити, що протягом останніх років у окремих колах польської суспільности в Польщі і в діяспорі росте свідомість спільних інтересів українського і польського народів та прагнення до співпраці проти спільного ворога. Це здоровий процес, він є в інтересі обох народів, його треба поглиблювати і, зусиллями українського і польського суспільства, перемагати існуючі ще залишки взаємного відчуження і ворожости.

Високо цінимо становище ієрархів Польської Католицької Церкви до святкувань Ювілею Тисячоліття Хрищення Київської Руси-України і вітаємо обмін привітаннями голов Української і Польської Католицької Церков під час їхньої зустрічі в Римі в жовтні 1987 року.

(Продовження буде)

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку
запрошує Членів й Українське Громадянство на

ДОПОВІДЬ

РОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВЕНСТВА У РОЗВИТКУ ГАЛИЧИНИ

яку виголосить

Василь Ленцик

(Каледж св. В. Великого)

що відбудеться

в суботу, **30-го квітня 1988 р. о год. 5-ій веч.**
в домі НТШ в Ню Йорку
при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10 вулицями

Звертаємо увагу, що запляновани доповідь ВОЛОДИМИРА СТОЙКА на 14-го травня ц. р. НЕВІДБУДЕТЬСЯ, бо в цьому часі відбудеться ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА І ОБІД на пошану ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКА.

УВАГА **УВАГА**

УКРАЇНЦІ РОЧЕСТЕРУ

КОМІСІЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯН УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ПОВІДОМЛЯЄ УКРАЇНЦІВ РОЧЕСТЕРУ І ОКОЛИЦІ, ЩО В НЕДІЛЮ 24-го КВІТНЯ, 1988 о год. 3-ій по обіді

ВІДБУДЕТЬСЯ ВІЧЕ

В УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ ПРИ 1970 EMPIRE BLVD. PENFIELD

ТЕМА ДОПОВІДЕЙ:

1) НЕКОНСТИТУЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ "ОСІ"

2) ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПУБЛИЧНЕ ПЕРЕСЛУХАННЯ ЧИННИКІВ "ОСІ"

ДОПОВІДАЧІ: **ВАСИЛЬ НИЗОВИЙ (ФІЛЯДЕЛЬФІЯ)**
АНДРІЙ ЗАБРОДСЬКИЙ (ФІЛЯДЕЛЬФІЯ)

ЗАКЛИКАЄМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТИ

СПРАВА ГАРЯЧА І НА ЧАСІ - ВОРОГ НЕ СПИТЬ!

КОМІТЕТ

Наукова конференція, присвячена церковним питанням в УВУ

В обсязі науково-інформативних імпрез в ювілейному році, в якому відзначуємо 1000-ліття Хрищення Руси-України, відбулася у неділю, 28-го лютого ц. р. в Українському Вільному Університеті Наукова конференція, присвячена минулій історії нашої Церкви, а також і сучасному релігійному житті в Україні. Підготовив конференцію з рамени Українського Історичного Товариства (УІТ) проф. Теодор Мацьків у співдії з ректором УВУ проф. Богданом Т. Цюцюрою. Це була п'ята спільна імпреза.

Відкрив Наукову конференцію декан факультету права і суспільно-економічних наук проф. Зиновій Соколюк, який попросив ректора УВУ привітати від УВУ прелеґентів, гостей і чисельну авдиторію (понад 60 учасників). При цьому треба б згадати, що проф. Б. Цюцюра старався повернутися скоріше з конференції в Лілі у Франції, що відбулася у п'ятницю, 26 лютого, яку провела з успіхом Делегатура УВУ з університетом в Лілі в ювілейному році, щоб бути присутнім в УВУ і привітати прелеґентів, а зокрема о. Йосифа Й. Петерса, як найстаршого з прелеґентів, з його 83-літтям.

У своєму короткому введенні проф. З. Соколюк, це відмітив, що різні інформативні виступи в Німеччині значно причинилися до поширення знання про наше Тисячоліття навіть і серед німецького наукового світу, бо вже менше чується про Хрищення Росії, але таки про Хрищення Київської Руси, або просто про Хрищення слов'ян. Він ствердив, що ситуація в якійсь мірі змінилася і в науковому світі в нашу користь.

У програмі конференції були три інформативно-наукові доповіді (реферати), які — з огляду на більше число присутніх німців і чужинців — відбувалися німецькою мовою, також і дискусія. Реферати були на такі теми: д-р Іван Жеґуц — „Фльорентійський Собор (1439 р.) і його значення для Київської Митрополії"; проф. Теодор Мацьків — „Стан Католицької Церкви в Україні"; і о. Архим. Йосиф Й. Петерс — „Відновлення Візантійського чернецтва Митрополитом Андреєм Шептицьким". Виготовлені запрошення були також двомовні. Реферати були обмежені до півгодини, з тим, що після перерви доповідь о. Архимандрита була трошки довша.

З погляду учасника про виголошені реферати можна сказати, що реферат д-ра І. Жеґуца був добре опрацьований і науково обґрунтований. З погляду православного, він накреслив значення Фльорентійського Собору на основі джерельних історичних праць цього періоду відомих істориків. Проф. Т. Мацьків мав трохи трудніше завдання, хоч воно могло виглядати легшим. Користуючися речевими пресовими, переважно американськими і німецькими, повідомленнями, він відповідно насвітлював і речево їх пояснював. Проте він не міг дати більш чуттєвого огляду самвидавних матеріялів, що в якійсь мірі відносяться до новішої історії Церкви в Україні. Це міг би дати дослідник, що довше — може роками — займається цим питанням. Дуже оригінальною і цікавою для присутніх була кінцева доповідь о. Архим. Йосифа Й. Петерса, а тому ширше її насвітлимо.

Отець Архим. Йосиф Й. Петерс насвітлив історію східнього чернецтва, зокрема його „візантійські" традиції, закликав дивитися на традиції Сходу, говорив про монаші скупчення на Афоні, про монаше життя у Львівській Митрополії. Відомо, що він вступив до Студитського чину у Львові перед війною і тому добре знав бл. п. Митрополита Андрея і його брата Архимандрита Студитів Климентія Шептицьких, яких він представив, як великих Отців Церкви, які зберігали монаші традиції нашої Церкви, були тими будівничими і праведниками, яких вже давно Вселенська Церква повинна визнати святими, бо на те вони собі і заслужили... Вони діяли у складних політичних умовинах для Католицької Церкви, і зокрема в часі війни, коли виступали відверто проти насилля нацистської окупаційної влади; — що вони врятували життя тисячам, що були загрожені нею (переважаючи жидам, їхнім дітям), і що вони не заслужили того, щоб пропаґандивно називати їх „коляборантами", бо жодної коляборації не було. Сам о. Йосип був тією довіреною особою, тим монахом-студитом, якого Митрополит Андрей вислав з листом до німецьких окупаційних властей, протестувати проти нацистського терору ще в початках 1942 року. За доручення цього листа о. Й. Петерса оскаржено було за „можливу зраду" і на наказ Гімлера відіслано до концентраційного табору в Дахау, в якому він тільки чудом вижив до кінця війни. Митрополита врятував від цієї кари, може, тільки його похилий вік. Отець Архимандрит И. Петерс є наочним, ще живучим, свідком цих подій і його свідчення є важливими. Він є великим подвижником нашого обряду і монаших традицій нашої Церкви, він добре знав про харизматичну діяльність Андрея і Климентія Шептицьких і не жаліє, що виконав скромне доручення митрополита, хоч на таку кару від свого народу він не заслужив. Отець Й. Петерс, як наочний свідок і як родовитий німець, може посвідчити, що ані Митрополит Андрей, ані тим більше його брат Климентій ніколи коляборантами не були, як їх представив хоч би недавно д-р Штеле після конференції у Торонто, чи як їх представляють пропаґандивно поляки (з огляду на певні шляхетські родинні пов'язання). Це відомі, на жаль, нам ворожі чинники, які не бажають, щоб вони були святими нашої Церкви.

Треба згадати при цьому, що о. Архим. Й. Петер закликав присутніх вимагати цього категоричного у Римі, у Курії, щоб Андрей і Климентій стали праведниками нашої Церкви, бо такими вони і були. Категорично ставити ці вимоги у наш ювілейний рік 1000-ліття Хрищення Руси-України.

При цьому треба згадати, що о. Архим. Йосиф Й. Петерс, якому сповнилося 83 роки, значно причинився до розвитку нашого церковного життя по війні в Німеччині. Він оснував манастир Студитів в Буке (коло Падеборну), обслуговував, як священик впродовж років наших вірних в Ессені і околицях, відвідує періодично монаші скупчення і парафії нашого обряду в Малярщині й Югославії.

Доповідь о. Архим Йосифа Петерса була цікава і навіть для нас патріотична, бо він закликав, щоб ми не тільки відстоювали права нашої Церкви, але і права мати наших святих, що ми мусимо вимагати, а також права мати наших жонатих священиків, які краще розуміють потреби і життя наших парафій. Йому з пошаною відспівали, в день уродин, многоліття.

Б. К.

КОЛИШНІЙ КОРОЛЬ Афганістану Мохаммед Загір Шах заявив кореспондентам, що внутрішню проблему в його країні можна буде полагодити мирним способом, без додаткового пролиття крови. Пісдя виведення совєтських військ, треба на його думку, скликати раду вождів усіх афганських племен й інших національних керівників та доручити їм нагляд над сформуванням нового коаліційного уряду сприємливого для більшости афганського населення і без втручання посторонніх сил. У склад цього центрального уряду і парляменту повинні входити представники усіх груп афганського народу, ті, що перебувають в країні й ті, що тимчасово мусіли покинути її, втікаючи від військових дій совєтів. Свою думку король Шах сформулював після того, як численні кореспонденти надіслали на його адресу запитання, яка його думка про підписаний в Женеві договір.

Вже понад...

(Закінчення зі стор. 1)

Гості принесли зі собою крім цих численних нових інформацій про Олімпіяду також виконаний на цю імпрезу гарну мистецьку афішу роботи молодого мистця Тараса Левицького, яким прикрасили редакційне приміщення „Свободи".

Вони сподіються, що ширший розголос про Олімпіяду зацікавить нею більше громадянства і притягне його на цю імпрезу, на яку організатори щиро запрошують, зазначуючи, що вступ на всі три дні для глядачів виносить тільки 10 дол.

ДЕКОРАЦІЇ МИСТЦЯ ЮРІЯ КУЗЯ

У „Свободі" ч. 69 з 14-го квітня ц.р. у вістці „Учні в Дітройті ставлять п'єсу з нагоди Тисячоліття" у другому абзаці треба читати: „Декорації мистця Юрія Кузя". — Ред.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої Найдорожчої
МАМИ, БАБУНІ, СЕСТРИ, ТЕТИ та КУЗИНКИ

св. п.

ОЛЬГИ ЦЕЛЕВИЧ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, 25-го квітня 1988 року

в церкві Чудотворної Матери Божої в Люрді;
в церкві св. Юра в Ню Йорку;
в церкві Чесного Хреста в Асторії;
в катедрі св. Миколая в Чикаґо;
в церкві св. Михаїла в Чикаґо;
в церкві св. Андрея в Пармі.

Про молитви за спокій душі Покійної в цей день просять:

дочка — ХРИСТИНА
син — БОГДАН
та Родина

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 31-го березня 1988 р. у Філядельфії, ЗСА
відійшла у Вічність на 86-му році життя
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ МЕЛЬНИК

вдова по св. п. о. Василеві Мельникові-Пімниченкові, народжена в Долині, Західня Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5-го квітня 1988 р. чикаґській українській католицькій катедрі св. о. Миколая. Похоронено Покійну на цвинтарі св. о. Миколая у Чикаґо, Ілл.

•

Родина складає щиру подяку Рідним, Приятелям і Знайомим за вислови співчуття, за участь у Панахиді й похороні, за квіти і за Служби Божі та пожертви, які вислано до Бразилії на виховання священиків.

Ми вдячні Катедральним Отцям і о. д-рові Саболові, ЧСВВ за переведення похоронних відправ.

Особлива подяка належить катедральному хорові „Славута" за відспівання Панахиди та о. д-рові Саболові, ЧСВВ і пані Іванні Ґорчинській за прощальні слова.

Дякуємо похоронним заведенням Каппа і Бенсон за зразкове переведення всіх справ зв'язаних із похороном.

Горем прибиті:
доньки —
МАРТА ЛЕВИЦЬКА
І ТЕРЕНЯ ДАХНІВСЬКА
син — АНДРІЙ
з родинами
та ближча і дальша Родина Покійної

Ділимося сумною вісткою,
що 26-го лютого 1988 р.
помер в Катовицях (Польща) на 84-му році життя
наш Найдорожчий
БАТЬКО, БРАТ і ШВАҐЕР

інженер-гірник

св. п.

БОГДАН ПАТРИЛО

Покійний був похований 2-го березня 1988 р. на цвинтарі в Катовицях.

Дочка — СОФІЯ
Сестра — мґр ОЛЬГА ПАТРИЛО
з мужем д-ром Р. МОРОЗОМ

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 23-го березня 1988 р. в Чикаґо, Ілл.
відійшов від нас у Вічність
наш ТАТО, ВУЙКО і ПРИЯТЕЛЬ

бл. п.

ІВАН ГОРАЙСЬКИЙ

СТАРШИНА УПА
народжений 9-го травня 1907 р. в Дикові, Зах. Україна.

Серце причащається і ніщо не кінчається.
В. Симоненко

Залишив у глибокому смутку:
дочку — ІРИНУ
брата — ФРАНКА з родиною в Польщі
шваґра — РОМАНА КОБИЛЕЦЬКОГО
з дружиною АННОЮ
шваґра — ВОЛОДИМИРА з родиною
та ближчу і дальшу Родину в Україні
і в Польщі

•

ПОДЯКА

Найщиріші вислови подяки складаємо Всечеснішим Отцям: о. митратові Бутринському, о. Миронові Панчукові за похоронні відправи і слова розради. Дякуємо Всім, що брали участь в похоронних відправах, і Тим, що несли домовину, дякуємо за квіти, за вислови співчуття, за Служби Божі і за пожертви.

Щира подяка Товариству кол. Вояків УПА за моральну і фінансову підтримку.

Горем прибита РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями, Знайомими і всім Громадянством, що дня 8-го квітня 1988 р. з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність в Сан Сиmassage Сиbirth

Роковини смерти ген. Р. Шухевича

Трой, Н. Й. — Заходом Об'єднання Українських Ветеранів Олбанської округи в неділю, 6-го березня о. П. Лісовський відправив в церкві св. Покрови після Служби Божої Панахиду за сл. п. командира УПА ген. Романа Шухевича-Тараса Чупринку. Потім у церковній залі відбулися святочні сходини. Відкрив їх найстарший віком ветеран, листопадівець, стрілець УГА і козак Армії УНР І. Дурбак, що закликав однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять Покійного.

Парох о. П. Лісовський провів молитву. І. Дурбак прочитав наказ з приводу 38-их роковин смерти командира УПА. Упівець Д. Хорват виступив зі змістовною доповіддю про сл. п. ген. Тараса Чупринку. І. Дурбак прочитав поему І. Хмеля „Славній пам'яті ген. Шухевича-Чупринки".

Національним гимном закінчено святочні сходини, що відбуваються у Трою щороку.

Ветеран

ПЕРЕГОВОРИ ІЗ захоплювачами кувайтського пасажирського літака типу „Боінг-747", разом з пасажирами, маленьку частину яких терористи звільнили на Кипрі, зайшли у сліпий кут. Представники альжирського уряду, які виступають як посередники уряду Кувайту заявили, що захоплювачі відкидають всякі пропоновані ними компроміси і вимагають, щоб Кувайт звільнив їхніх 17-ох друзів з тюрми і дозволив їм виїхати з країни. Крім того вони готовляться в „дальшу подорож" тим разом ніхто не знає напрямку куди вони збираються летіти. Альжир в кожному разі постачає їх харчами, ліками і бензиною. Терористи й далі повторяють свою погрозу зірвати літак разом з пасажирами у випадку відмови Кувайту і неуспішного закінчення їхньої місії. Поінформовані особи сподіваються, що останнім „пристановищем" для терористів буде територія Лівії.

У Філядельфії зібрано 8,000 дол. на Комісію голоду

Виступає д-р Джеймс Мейс

(Фото Х. Сеник)

У неділю, 7-го лютого ц.р., в залі Українського Освітньо-Культурного Центру відбувся бенефіс, щоб придбати фонди для дальшої праці конгресової Комісії для прослідження причин і наслідків Великого голоду на Україні.

Організаторами цього вдалого бенефісу був Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні. Вечір відкрила голова Комітету і членка конгресової Комісії для прослідження голоду на Україні Уляна Мазуркевич, яка представила директора Комісії д-ра Джеймса Мейса та його асистентку д-р Олю Саміленко.

Д-р Дж. Мейс дуже докладно та вичерпно поінформував присутніх про працю, що її провела Комісія. Присутні довідались, що відбулось 7 переслухань, одне з них у Філядельфії в 1987 році, що перед Комісією зізнавало 57 свідків, зібрано понад 200 усних свідчень та що члени Комісії підготовили матеріяли про штучний голод і що ті матеріяли вже включено в шкільну програму в Ню Йорку і що члени Комісії стараються включити ті матеріяли в шкільну програму інших міст. Д-р Оля Саміленко розповіла про працю Комісії. Вона сказала, що перший звіт з 1986 вже опубліковано в Урядовій друкарні і що треба опублікувати решту зібраних свідчень і матеріялів, а державні фонди на ту ціль майже вичерпані. Тому Комісія звертається до українців, щоб вони допомогли в тій справі. „Ми маємо обов'язок перед вільним світом відкрити правду про штучний голод", сказала д-р Саміленко.

Допізна говорили присутні з гостями з Вашінгтону, д-ром Мейсом і д-р Саміленко, які радо відповідали на різні запитання.

Зі вступів і особистих датків зібрано 8.000 долярів, які голова Філядельфійського Комітету У. Мазуркевич передала д-рові Мейсові.

Х. Сеник

Союзовцеві сповнилось 100 років життя

Баффало, Н. Й. — В дні 4-го січня 1988 року Іван Павловський, мешканець Баффало, завершив 100 років свого життя.

Уроджений в Україні, він приїхав до ЗСА в 1910 році, де незабаром одружився. І. Павловський працював довгі роки при залізниці та належить до спілки залізничих робітників. Він часто працював при залізничих роботах в Ню Йорку і Саскеганна, Па. Двадцять років своєї праці він перевів переїжджаючи постійно простір поміж Баффало і Саскеганною.

В 1955 році він пішов на пенсію. Зі своєю дружиною І. Павловський прожив 72 роки і виховали вони спільно три дочки та одного сина. Дружина Анастазія померла минулого року осягнувши 96 років життя.

І. Павловський — довголітній член Українського Народного Союзу, тепер 127-го Відділу у Баффало.

ҐЮСТОН СВЯТКУЄ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Святкування Тисячоліття Християнства в Україні почалося в Гюстоні, Тексас, ще 4-го грудня минулого року виставкою п'ятьох ялинок в Музеї природничих наук.

Тут щороку в часі Різдва виставляється українська ялинка, яку з захопленням оглядають тисячі людей з Гюстону і околиці і групи молоді з тутешніх шкіл. Цього року з нагоди Тисячоліття ця виставка складалася з п'ятьох ялинок, кожна в іншому стилі.

Ялинка перша мала назву „Bread Basket of Europe". На вершку — снопок золотистої пшениці, по гілках розкинуті китички колосків пшениці, перев'язані жовтими і синіми стяжочками, мініятюрні кошечки з хлібом, горіхи, яблука, і все те, що постачає український родючий чорнозем.

Ялинка друга — „Українська вишивка". На вершку — вишиваний рушничок, по ялинці розвішані різні орнаменти з вишивок.

Ялинка третя — „Фантазія". Це переважно дитяча творчість: зірки з білого пір'ячка і соломки, пташки з видутих яєць, різні орнаменти з соломки і кораликів, сніжинки з біленької бібулки і інші.

Ялинка четверта — „Павук". Вона зроблена на підставі легенди про павука, що врятував життя Святої Дитини тим, що заснував павутинням вхід до печери, в якій скрилася Свята Родина, втікаючи від Ірода. Ця легенда повторюється майже кожного року по радіо і телевізії цілий місяць під час Різдвяних свят. „Я плакала, коли вперше почула цю легенду", — сказала завідувачка музею. Ялинка прибрана блискучою зіркою на вершку, гілки обтягнені сріблистим павутинням і павучками, робленими з вати і кораликів.

Ялинка п'ята — „Біле Різдво на Україні", це ялинка Тисячоліття. На вершку — білий хрест, переплетений золотим Тризубом. Гілки обтягнені білим іскристим снігом і кришталами у виді замерзлих „соплів" і краплин води. Коло кожної ялинки було коротке пояснення, що дана ялинка собою представляє. Ціла виставка викликала велике захоплення і подив у чужинців, а в нас гордість і тугу за минулим. Такі ж самі прикраси, роблені тими самими, тоді ще дитячими руками, пишалися колись на наших ялинках в рідному краю. І звучать в душі слова Б. Лепкого: „Гей, скільки то минуло літ... Чи й нині мерехтять зірки над хатою старою? О, краю мій, не знаєш ти, як тужно за тобою". Про виставку і опис наших ялинок, як рівнож про їхнє поодиноке значення, говорилося ширше по радіо і телевізійних каналах.

31-го січня хор нашої церкви з Гюстону брав участь в святкуваннях Тисячоліття Хрищення України в Далласі, Тексас. Група українців, що в більшості є другим, а то і третім поколінням, як також різних віроісповідувань, об'єдналися, і як одна родина зорганізували таке прикладне свято. Програма дня почалася Св. Літургією, яку відслужив Владика Іннокентій Лотоцький з Чикаго у співучасті диякона і священика з Гюстону, відтак бенкет і програма з промовами, співом і виступом групи українських танцюристів з Далласу. Слава Далласові за так гарно зорганізоване свято. В березні наша група взяла участь в міжнародному фестивалі в Бемері. Нашим завданням було запізнати чужинців з Тисячоліттям Хрищення України та культурним і мистецьким надбанням нашого народу. Тут також виступив гурток наших наймолодших танцюристів „Веселка".

17-го липня, цього року в часі словянських святкувань св. Кирила і Методія заплянували Український День. Святкування триватимуть два дні. В суботу, 16-го липня, буде відправлено Молебень в нашій українській католицькій церкві Покрови Пречистої Богородиці, опісля бенкет з програмою у парафіяльній залі. В неділю рано — Св. Літургія в залі Лицарів Колюмба, яку відслужить Владика Роберт М. Москаль при співучасті нашого пароха о. крил. А. Породка, римо-католицького єпископа Івана Морковського і римо-католицьких священиків. Після цього обід і цілоденна програма з народними танцями, співом і промовами.

В серпні починається наша велика виставка Тисячоліття Хрищення України. Виставка буде на трьох поверхах головної міської бібліотеки Гюстону і триватиме цілий місяць.

Це головні заплянувані імпрези нашої громади. В програмі є ще інші пляни, як поміщення статтей у пресі і журналах, розставлення плякатів про Хрищення України тощо. Про все це буде згодом відповідне повідомлення. Гюстонська громада невелика, і багато праці, звичайно, паде на одних і тих самих людей, але чи не таке саме явище є і у великих громадах? Одне, чого ми всі повинні бути свідомі, — це наша єдність. Забудьмо наші міжусобиці хоч на цей рік. Об'єднаймося в одну християнську родину. Хай цей рік буде здвигом усього українського суспільства у вільному світі. Пам'ятаймо, що цього від нас чекає наша поневолена Батьківщина і данина тим, що віддали за неї своє життя, і ті, що ще сьогодні терплять переслідування і знущання по каторгах і засланнях. Молимо Всевишнього, щоб поблагословив нашу працю і допоміг нам відсвяткувати цей великий ювілей у братній згоді і любові. Може цей рік буде початком нової ери в житті нашого народу.

Галя Кіхтан

Нова...

(Закінчення зі ст. 2)

землею, мовляв, коли ми покидали її, за нами ліс шумів, жита тужили, плакали могили. Чужі поля холодно привітали емігрантів, чужинці насміхались з нас, а туга й жаль нам серце розривали. Поет вірить, що:

...прийде час і атомний
наш вік
Мов хижий звір сконає в
муках смерти,
І над землею трупів і калік
Засяє сонце, вічне
і безсмертне.

Завжди глибоко релігійний, поет благає Бога, щоб привернув нам волю і завів нас додому. Окремим віршем „Молебень" звертається до Матері Божої та просить Її заступництва.

Останній цикл збірки має вимовну назву „За єдність Церкви і Народу". Тут самі заголовки віршів говорять про їх зміст. Ось вони: Патріярх між нами, Привіт Патріярхові, Глава і Патріярх, Помер наш Патріярх, Заповіт Патріярха, Альма Матер, Церкви Рідної Твердиня, Велич Тисячоліття, Хрещення України. Центральною постаттю тих віршів є Патріярх Йосиф. Він відслужив у 1976 році в чикагському соборі свв. Володимира і Ольги патріяршу Літургію. Перед його появою серед нас „окутували землю сумерки вечірні, осінню думу вітер грав на деревах". Його прихід приніс нам весну і радощі безмірні. Головні думки завіщання Патріярха Йосифа передав Крименко у віршованій формі, у поемі „Заповіт Патріярха". У вірші „Альма Матер" звеличує поет світлої пам'яті Митрополита Андрея, засновника Української Богословської Академії у Львові. Поет вірить, що колись скінчиться неволя народу і дух Патріярха Йосифа заведе нас до рідного краю. У вірші „З Христом до перемог" каже поет:

І як Христос колись,
скатовані й закуті,
Важкий несемо хрест,
та йдемо без тривог,
Бо щезнуть мов мара
гнобителі могутні,
А ми з Христом діждемось
світлих перемог.

А тоді:

І мирно попливуть роки
у вічне море,
Забудеться доба воєн
і лихоліть,
Господня благодать
на доли зійде й гори,
Новий засяє світ
у райдузі століть.

(Новий Рік)

Якщо йдеться про мову, то володіє нею Крименко добре, хоч половину свого життя прожив на чужій землі та в чужому середовищі. Його мова гарна, вироблена й літературна. Дійшов до неї поет наполегливою працею над собою, студіями й лектурою українським мистців слова. У його віршах багато гарних стилістичних засобів, особливо епітетів, порівнянь і персоніфікацій.

Крименко закінчує свою збірку двома віршами присвяченими Тисячоліттю: „Велич Тисячоліття" і „Хрещення України". До них опрацював музику наш відомий композитор, проф. Андрій Гнатишин.

Творчість Крименка наскрізь здорова й виховна, тому дає нам усім здоровий духовий корм у сьогоднішній душній атмосфері матеріялізму. Він уміє схоплювати вірно навіть найделікатніші настрої і передати їх у відповідній поетичній формі. Люди, які люблять мистецтво і поезію, напевно з приємністю і користю для себе прочитають цю збірку Євгена Крименка — „Крізь призму вічности".

Ціна книжки: в Америці — 6 долярів, у Канаді — 8 долярів, в інших країнах — рівновартість із американською валютою.

Замовлення (із залученим чеком або грошовим переказом) можна слати на наступну адресу: Ewhen Iwankiw, 5487 N. Oconto Ave., Chicago, Ill. 60656.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ІВАН КІЛЬМАН, член УНС Відд. 390-го ім. Івана Франка в Брістолі, Кт., помер 7-го березня 1988 року на 72-му році життя. Нар. 19-го жовтня 1915 року в Брістолю, Кт. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дружину Бетті, синів Дениса і Стефана. Похорон відбувся в крематорії Пайн Ґров у Брістолі, Кт.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ДОВГАНЬ, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й.А, помер 7-го лютого 1988 року на 71-му році життя. Нар. 27-го лютого 1916 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку Джоен Довгань. Похорон відбувся 9-го лютого 1988 року на цвинтарі „Кальварія" на Квінсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Заліпський, секр.

ІВАН ПАРІЙЧУК, член УНС Відд. 243-го ім. св. Михаїла в Чикаго, Ілл., помер 23-го лютого 1988 року на 74-му році життя. Нар. 1914 року в стейті Іллиной. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Джін. Похорон відбувся 25-го лютого 1988 року на цвинтарі св. Гробу у Ворт, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар